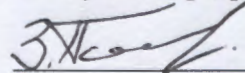

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет
Кафедра ґрунтознавства і географії ґрунтів

Затверджено

На засіданні кафедри ґрунтознавства і географії
ґрунтів
географічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 16 від 19.06.2023р.)
Завідувач кафедри:

проф. Зіновій ПАНЬКІВ

Силабус з навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»,
що викладається в межах
ОПП «Прикладне ґрунтознавство та оцінка земель»,
ОПП «Глобальні зміни геоморфосистем і геозагрози» та
ОПП «Геоекологічний менеджмент»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 Науки про Землю

Львів 2023

Назва курсу	Методологія та організація наукових досліджень
Адреса викладання курсу	вул. П. Дорошенка, 41, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет Кафедра ґрунтознавства і географії ґрунтів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки 103 Науки про Землю
Викладачі курсу	Кирильчук Андрій Андрійович – доктор географічних наук, професор кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів
Контактна інформація викладачів	e-mail: andriy.kyrylchuk@lnu.edu.ua вул. Петра Дорошенка, 41, кім. 104.
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються в день проведення лекцій і практичних занять, або за попередньою домовленістю зі здобувачами. Також можливі он-лайн консультації через Skype або електронну адресу. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/soil-science-land-master
Інформація про курс	Навчальний курс «Методологія та організація наукових досліджень» є нормативною дисципліною, що викладається у 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за ECTS) у межах ОПП «Прикладне ґрунтознавство та оцінка земель», «Глобальні зміни геоморфосистем і геозагрози» та «Геоекологічний менеджмент» зі спеціальності 103 Науки про Землю. Курс охоплює основні відомості про дослідницький творчий зміст науки, рефлексивно-аналітичний зміст наукознавства, наукознавчі основи дослідницького пізнання, методологію та головні методи наукових досліджень, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення наукових досліджень, атрибути і засоби наукових досліджень, рівні та характеристики наукового пізнання і наукового знання, теоретичне й емпіричне забезпечення наукових досліджень.
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати необхідні знання й компетентності, для всебічної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Власне тому навчальна програма дисципліни передбачає як огляд наукових концепцій, на яких побудовані наукові дослідження, так і цілісне уявлення про науку як систему знань, загальні принципи, форми та методи проведення наукових досліджень, методологію сучасних наукових досліджень, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і підходів проведення і організації наукових досліджень.
Мета та цілі курсу	<i>Метою</i> вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є сприйняття науки як системи знань і формування у здобувачів вміння правильно організації процесу наукових досліджень і науково-дослідницьких робіт, здійснення всебічного аналізу і систематизації наукових досліджень, впровадження обґрунтованих результатів наукових досліджень у різні галузі господарства. Основними <i>завданнями</i> вивчення дисципліни є: – дати здобувачам цілісне уявлення про основи науково-дослідницького пізнання та методологію і головні методи наукових досліджень; – розглянути сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення наукових досліджень, атрибути і засоби наукових досліджень; – проаналізувати різні рівні та характеристики наукового пізнання і наукового знання, теоретичне й емпіричне забезпечення наукових досліджень; – сформувати професійні навички вибирати напрями наукових досліджень та формувати етапи НДР; виконувати інформаційний пошук; формувати задачі та вибирати методи теоретичних та експериментальних досліджень.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Адаменко О. М. Методологія та організації наукових досліджень в екології:

підручник /Олег Адаменко, Наталія Зоріна. – Івано-Франківськ, 2015. – 169 с.

2. Влах М. Теорія і методологія географічної науки: навч. посібник / М. Влах, Л. Котик. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 344 с.
3. Гавриленко О.П. Методологія наукових досліджень: Навч. посібник. К.: Ніка-Центр, 2008. 172 с.
4. Кирильчук А. А., Наконечний Ю. І. Методологія та організація досліджень в науках про Землю: навч. посіб. Львів, 2021. 496 с.
5. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник. / О. В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2006. - 206 с.
6. Немець К. А. Теорія і методологія географічної науки : методи просторового аналізу : навч.-метод. посібник / К. А. Немець, Л. М. Немець. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. 172 с.
7. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / За ред. А. Є. Конверського. К. : ЦУЛ, 2010. 352 с.
8. Пашенко В.М. Методологія та методи наукових досліджень : підручник / В. М. Пашенко. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2011. 256 с.
9. Пашенко В.М. Методичні вказівки для виконання практичних робіт із дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень». Київ., 2010.–51 с.
10. Стеченко Д.М. та ін. Методологія наукових досліджень: Підручник. К.: Знання, 2005. 309 с.

Додаткова література:

11. Кирильчук А.А.Онтогенез і географія рендзин Західного регіону України. монографія. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 446 с. + вкл. кол.
12. Паньків З. Нормативна грошова оцінка земель в Україні : навчальний посібник / Паньків Зіновій, Ямелинець Тарас. – Львів, 2021. - 344 с.
13. Петлін В.М. Методологія та методика експериментальних ландшафтознавчих досліджень. - Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2009. - 400 с.
14. Позняк С.П., Красєха Є.Н. Чинники ґрунтоутворення. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. - 400 с.
15. Петлін В. М. Синергетичні залежності в організації природних територіальних систем. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. — 396 с.
16. ResearchMethodsInGeography : A CriticalIntroduction / [editedby В. Gomez, J. P. Jones III]. — Oxford : BlackwellPublished, 2010. — 318 p.

Інформаційні ресурси:

17. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” [Електронний ресурс] : Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, ст.25. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>.
18. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».– Київ : УБА, 2016. URL: [:https://drive.google.com/file/d/1OEB1_WdY3BMFVlgDg5yWmZJG2V-xb0OS/view](https://drive.google.com/file/d/1OEB1_WdY3BMFVlgDg5yWmZJG2V-xb0OS/view).
19. International Union of Soils Science. – Access mode [:http://www.iuss.org/index.php?article_id=1](http://www.iuss.org/index.php?article_id=1)
20. World Reference Base for Soil Resources 2014. Internationalsoilclassificationssystemfor namingsoilsandcreating legendsforsoilmaps. World Soil Resources Reports No. 106. FAO, Rome. 181 p. URL: <http://www.fao.org/3/a-i3794e.pdf>

Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	_32 години аудиторних занять (з них 16 годин лекцій, 16 годин практичних робіт) та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу здобувачбуде: знати:

дослідницький творчий зміст науки, рефлексивно-аналітичний зміст наукознавства, наукознавчі основи дослідницького пізнання, методологію та головні методи наукових досліджень, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення наукових досліджень, атрибути і засоби наукових досліджень, рівні та характеристики наукового пізнання і наукового знання, теоретичне й емпіричне забезпечення наукових досліджень.

вміти:

правильно організувати наукові дослідження і науково-дослідницькі роботи, зокрема у Науках про Землю, фахово оцінювати необхідний якісний і кількісний рівень інформаційного наповнення та економічної ефективності результатів наукових досліджень, здійснювати аналіз і систематизацію наукових досліджень, виокремлювати фундаментальні і прикладні наукові дослідження, обґрунтовувати необхідність впровадження результатів наукових досліджень у різні галузі господарства.

Вивчення курсу сприяє розвитку таких *надпрофесійних навичок (softskills)*: гнучкість, креативність, командна робота, відповідальність, наукова й професійна етика, професійна комунікація, управління інформацією, формувати й відстоювати власну думку, професійна самопрезентація.

У результаті вивчення цього курсу здобувачі набувають таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до адаптації і дії в новій ситуації.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

ФК01. Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.

ФК02. Знання сучасних засад прикладного ґрунтознавства, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів, і передусім земельних ресурсів, а також економічних аспектів законодавства щодо оцінки земель.

ФК04. Володіння сучасними методами досліджень, які використовуються у виробничих та науково-дослідницьких організаціях при вивченні Землі, і зокрема педосфери та її компонентів.

ФК05. Здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички з планування, організації, мотивування, контролю та регулювання діяльності профільних підприємств і установ.

ФК06. Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.

ФК07. Сприйняття доквілля як комплексної динамічної екосистеми, володіння методиками інтегрованих ґрунтово-географічних і ґрунтово-екологічних досліджень та оцінки ґрунтів і земель.

ФК08. Застосування геоінформаційних методів в ґрунтознавстві та експертній грошовій оцінці земель.

ФК09. Використання дисциплінарних природничих методів дослідження ґрунтів та земель на локальному і регіональному рівнях.

ФК10. Здатність застосовувати методологію економічної оцінки земель як невід'ємної складової державного земельного кадастру.

ФК11. Поглиблено знати методики: ґрунтово-географічних досліджень, картографування ґрунтового покриву, нормативної та експертної грошової оцінки земель та геоінформаційними методами в одній із галузей землекористування.

Програмні результати навчання:

ПР01. Аналізувати особливості природних та антропогенних систем і об'єктів

	<p>геосфер Землі.</p> <p>ПР05. Планувати і здійснювати наукові експерименти, писати наукові роботи за фахом.</p> <p>ПР07. Знати сучасні методи дослідження Землі та її геосфер і вміти їх застосовувати у виробничій та науководослідницькій діяльності.</p> <p>ПР11. Використовувати сучасні методи моделювання та обробки геоінформації при проведенні інноваційної діяльності.</p> <p>ПР12. Самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.</p> <p>ПР14. Застосовувати методологію інтегрованих ґрунтово-географічних і ґрунтово-екологічних досліджень та оцінки ґрунтів і земель.</p> <p>ПР15. Застосовувати геоінформаційні методи дослідження ґрунтів і земель.</p>
Ключові слова	Теоретико-методологічні підходи, наукове пізнання, методологія досліджень, науково-дослідницька діяльність, наукометрія.
Формат курсу	Очний
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру: оформляється за результатами поточної праці студентів упродовж семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з філософії, географії, ґрунтознавства і географії ґрунтів, агроекології, морфології ґрунту, ГІС у ґрунтознавстві та ін. дисциплін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекційна форма навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення лекцій з використання мультимедійного забезпечення; - пояснення та наведення прикладів практичної діяльності із лекційних тем; - проблемно-пошуковий метод; - навчальна дискусія, опора на життєвий досвід, презентація. <p>Практичні заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - доповідь, методи узагальнення, методи порівняння, методи конкретизації, дискусія, запитання-відповідь.
Необхідне обладнання	Ноутбук, мультимедійний проектор, багатовимірні ґрунтові карти. загально Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office PowerPoint.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні роботи: максимальна кількість балів <u>50</u> (6 практичних робіт оцінюються максимум по 6 балів і 2 практичні роботи оцінюються максимум по 7 балів). Практичні роботи студенти виконують в електронному вигляді (формати файлів: Word, Excel, PowerPoint тощо), надсилають для перевірки на корпоративну електронну пошту викладачу та захищають усно на очних (або дистанційних) заняттях (відповідаючи на питання викладача); • контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів <u>40</u> (2 модулі по 20 тестових питань, кожне з яких оцінюється максимум по 1 балу). Модулі студенти виконують письмово; - самостійна робота здобувачів <u>10</u> (для кожного здобувача передбачено творче завдання, яке оцінюється щонайбільше у 10 балів). Перелік індивідуальних творчих завдань для здобувачів: <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і покликання науки як сфери інтелектуальної творчості. 2. Відмінність об'єктів, предметів, методів наукового дослідження і практики. 3. Особливості практичного впровадження наукових результатів. 4. Загальне наукознавство як напрям наукових досліджень. 5. Поняття «герменевтики» і «наукової рефлексії» та значення їх для розвитку науки і вдосконаленні практики. 6. Порівняльна характеристика методології ґрунтово-оціночних робіт в Україні та Світі. 7. Методологічні проблеми у сфері сільськогосподарського використання

земельних ресурсів в Україні та шляхи їх вирішення.

8. Залежність методів дослідження від сутності об'єктів пізнання.
9. Суб'єктивний вплив дослідника на хід і результати здійсненої ним наукової роботи.
10. Еволюція теоретико-методологічних підходів у ґрунтознавстві як складової частини наук про Землю.
11. Поняття світогляду у прикладному ґрунтознавстві.
12. Спорідненість і відмінність теорії науки (у широкому розумінні) й наукової теорії (у вузькому розумінні).
13. Сучасні методи ґрунтово-географічних і ґрунтово-оціночних досліджень.
14. Управлінська методологія та інформативний тип мислення у прикладному ґрунтознавстві.
15. Особливість емпіричних складових і засобів наукових досліджень.
16. Наукова діяльність і наукова творчість: подібність та головні відмінності.
17. Механізм формування нового наукового знання від проблеми через ідею і гіпотезу – до нової теорії.
18. Наукова логіка як компонент методології у науках про Землю.

Завдання виконуються в електронному вигляді (формати файлів: Word, Excel, PowerPoint тощо) і надсилаються для перевірки на корпоративну електронну пошту викладачу.

Підсумкова максимальна кількість балів: 100   (залік)

Академічна доброчесність: Списування, втручання у роботу інших магістрів – приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають усі лекції і лабораторні заняття курсу. Магістри мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку магістранти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку магістри не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Магістри заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані здобувачами упродовж семестру: виконання практичних занять, результати модульних контрольних робіт та виконання індивідуальних завдань.

Питання до модулів

Питання на контрольний Модуль №1

1. Аргументація (від лат. "argumentum" - "основа") – це ...?
2. Залежно від форми (схеми) розрізняють аргументацію: ...?
3. «Надмірне обґрунтування» (лат. argumentum nimiumpro bans) – це ...?
4. Система – це ...?
5. Під «верифікацією» розуміють ...?
6. Діагностична сила (роздільна здатність) – це ...?
7. Експеримент – це ...?
8. Вимірювання – це ...?
9. Бесіда – це ...
10. До методів теоретичного рівня дослідження відносять: ...?
11. Наука – це ...
12. Класична наука – це ...
13. Атрибутом – (лат. Attributum - додане) називають ....
14. Якими об'єктами ідеальними – рефлексивними закономірно володіють Науки про Землю?
15. Методологія науки – це ...
16. Об'єкт сприймається як системний, якщо виконуються наступні умови: ...

17. Емпіричне дослідження – це ...
18. Спостереження – це ...
19. Закон – це ...
20. До логічних законів відносять: ...
21. Некласична наука – це ...
22. У якому з наведених варіантів відповідей правильно вказано усі змістові властивості та складові науки?
23. Геосфери це...
24. Назвіть методологічний апарат науки?
25. Теза (від давньогрец. "thesis" - "положення") – це...
26. Спростування – це ...
27. У чому полягає сутність концепції географічного детермінізму?
28. Під емпіричним дослідженням розуміють ...
29. Репрезентативність – це ...
30. Пізнавальними результатами спостереження є:
31. Залежно від тривалості вирізняють такі спостереження:
32. До методів експертної оцінки відносять:
33. Теорія – це ...
34. Назвіть всі основні функції науки?
35. Постнекласична наука – це ...
36. Назвіть головні атрибути науки?
37. Назвіть методи наукового пізнання?
38. Точка зору – це ...
39. Системний аналіз – це ...
40. Гіпотеза – це ...
41. Суб'єктами науки є ....
42. Назвіть загальнонаукові пізнавальні принципи?
43. Форма (схема) – це ...
44. Приклади – це ...
45. Системний підхід – це ...
46. На які групи умовно поділяються загальнонаукові методи дослідження?
47. Порівняння – це ....
48. Метою теоретичних досліджень є: ...
49. Основною метою наукових досліджень є ...
50. Головними властивостями системного об'єкта наук про Землю є:

Питання на контрольний Модуль №2

1. Емерджентність – це ...
2. Валідність (англ. Valid – дійсний, придатний) – це ...
3. Узагальнення – це ...
4. У рамках методу порівняння розрізняють:
5. Теоретичне дослідження включає такі процедури:
6. Об'єктами науки є ....
7. Назвіть рівні методології науки?
8. Контент-аналіз (з англ. зміст) це ...
9. Концепція це – ...
10. Методи дослідження в науках про Землю це - ...
11. Первинні документи і видання це –
12. План наукової праці (з лат. плоский, рівний) це –
13. Бібліографічний огляд це –
14. Аспект (з лат. погляд, вид) це –
15. Анотація (з лат. примітка, позначка) це –
16. Конкретизація (від лат. згущений, ущільнений) це –
17. Синтез (від лат. складання, з'єднання) це –
18. Таблиця (з лат. дошка, таблиця) це -
19. Теоретична значимість дослідження це -
20. Актуальність дослідження (від лат. actualis - діяльний, дійсний, важливий, істотний для дійсного часу) це - ...

	<p>21. Вивчення документів (від лат documentum - доказ, свідчення) це - ...</p> <p>22. Висновки це -</p> <p>23. Гіпотеза дослідження (від грец. hypothesis - підстава, припущення) це-</p> <p>24. Закономірність це -</p> <p>25. Інструментарій дослідження (від лат. instrumentum - знаряддя для роботи) це</p> <p>26. Категорія (від грец. kategoria) це –</p> <p>27. Методика (грец. methodike) це -</p> <p>28. Моніторинг (англ. monitoring від лат. monitor - застережливий) це –</p> <p>29. Ключове слово це -</p> <p>30. Кореляція (від лат. correlatio - співвідношення, відповідність) це -</p> <p>31. Вкажіть, які методи, методики і технології застосовуються в «Науках про Землю»:</p> <p>32. Опитування це –</p> <p>33. До емпіричних методів відносяться: ...</p> <p>34. Як у теорії вимірювання називаються властивості?</p> <p>35. Суб'єкт-науковець конкретизує усі складові дослідження, зокрема:</p> <p>36. Назвіть 3 етапи природничого наукового пізнання у своєму типовому індуктивному здійсненні?</p> <p>37. Рейтинг (англ. Rating – оцінювати, визначати клас, розряд) – це ...</p> <p>38. Тема наукового дослідження - ...</p> <p>39. За напрямками теми поділяються на ...</p> <p>40. За причиною виникнення розрізняють три види тем:</p> <p>41. Процес формування теми дослідження включає наступні етапи:</p> <p>42. Головним критерієм актуальності теми досліджень є...</p> <p>43. Об'єктом пізнання необхідно називати ...</p> <p>44. Предметом пізнання традиційно називають ...</p> <p>45. Мета дослідження – це ...</p> <p>46. Етап наукового дослідження це ...</p> <p>47. Наукова інформація це ...</p> <p>48. Залежно від способу вирішення всі проблеми поділяють на три типи:</p> <p>49. Головним законодавчим актом, що регулює наукову діяльність в Україні є: ?</p> <p>50. Фундаментальні наукові дослідження в «Науках про Землю» – це ...</p> <p>51. Прикладні наукові дослідження в «Науках про Землю» - це ...</p> <p>52. Аналогія це – ...</p> <p>53. Моделювання це - ...</p> <p>54. Формалізація це - ...</p> <p>55. Сутність історичного методу полягає у ...</p> <p>56. Основними принципами системного підходу є такі:</p> <p>57. До методів накопичування фактів, стосовно об'єкта дослідження відносять такі:</p> <p>58. До методів обґрунтування наукових висновків відносять наступні:</p> <p>59. До методів вибору і обґрунтування наукових рекомендації відносять такі:</p> <p>60. Завдання дослідження це – ...</p> <p>61. Залежно від форми (схеми) розрізняють аргументацію:</p> <p>62. Причинна аргументація – це ...</p> <p>63. Апагогічна аргументація – це ...</p> <p>64. Назвіть всі форми результатів теоретичного дослідження? Назвіть методи теоретичного рівня дослідження?</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література (нумерація джерело)	К-ть год.	Термін виконання
1,2	Тема 1. Історія становлення та розвитку науки. Передісторія та основні етапи розвитку науки. Основні поняття і функції науки. Типологія науки. Нові підходи до типології науки. <i>Проаналізуйте розуміння дослідницької сутності і покликань науки як сфери інтелектуальної творчості. Відмінність об'єктів, предметів, методів наукового дослідження і практики, практичного впровадження наукових результатів.</i>	Лекція	1-8, 10, 13	2	В день проведення заняття
	Практична № 1. Аргументація у наукових дослідженнях як спосіб доведення наукових концепцій, теорій, ідей, гіпотез.	Практична	4, 9	2	В день проведення заняття
3,4	Тема 2. Наука як соціокультурний феномен та особливий вид діяльності. Гетерогенність структури і змісту науки. Системно-діяльнісні, інституційно-інноваційні та культурні виміри науки. Сучасні тенденції розвитку науки. <i>Загальне наукознавство як напрям наукових досліджень. Поняття «герменевтики» і «наукової рефлексії» та значення їх для розвитку науки і вдосконаленні практики.</i>	Лекція	1-8, 10, 15 17	2	В день проведення заняття
	Практична № 2. Скласти логічну опорну схему теоретичних методів наукового дослідження.	Практична	4, 9	2	В день проведення заняття
5,6	Тема 3. Методологічні основи наукового пізнання. Сутність поняття «методологія». Загальнонаукові методологічні принципи. Історичний огляд методологічних ідей. Методологія й філософія. Світоглядно-наукові методи філософського рівня. <i>Методологія ґрунтово-оціночних робіт в Україні і Світі. Методологічні проблеми у сфері сільськогосподарського використання земельних ресурсів в Україні та шляхи їх вирішення.</i>	Лекція	1-8, 10	2	В день проведення заняття
	Практична № 3. Скласти логічну опорну схему емпіричних методів наукового дослідження.	Практична	4, 9	2	В день проведення заняття
7,8	Тема 4. Атрибути і засоби наукових досліджень. Атрибути науки. Об'єкти наукового дослідження. Предмети наукового дослідження. Суб'єкти наукового дослідження. Засоби наукових досліджень. <i>Залежність методів дослідження від сутності об'єктів пізнання. Суб'єктивний вплив дослідника на хід і результати виконуваної ним наукової роботи.</i>	Лекція	1-8, 10, 14, 15, 17	2	В день проведення заняття
	Практична № 4. Системний аналіз еволюції теоретико-методологічних підходів у природничій географії як складовій Наук про Землю	Практична	4, 9, 19, 20	2	В день проведення заняття
Написання контрольного Модуля №1					
9,10	Тема 5. Міждисциплінарні підходи і методи наукових досліджень. Класичні методологічні підходи. Некласичні (сучасні) методологічні підходи. Постнекласичні підходи. Система методів наукового пізнання. Емпіричні методи. Теоретичні методи. Спеціальні методи	Лекція	1-8, 10-12, 15, 16	2	В день проведення заняття

	наукових досліджень. <i>Поняття світогляду у прикладному ґрунтознавстві. Спорідненість і відмінність теорії науки (у широкому розумінні) й наукової теорії (у вузькому розумінні).</i>	Самостійна робота	1-8, 10, 11, 12, 14, 19	7	Упродовж змістового модуля 2
	Практична № 5. Принципи застосування основних форм науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти.	Практична	4, 9, 17	2	В день проведення заняття
11,12	Тема 6. Праксеологія і загальна структура наукових досліджень. Наукове дослідження: сутність та загальні вимоги. Логіка наукового дослідження. Загальна структура наукового дослідження. Фаза проектування. Технологічна фаза. Рефлексивна фаза. <i>Методи географічних і ґрунтово-оціночних досліджень. Управлінська методологія та інформативний тип мислення у прикладному ґрунтознавстві.</i>	Лекція	4-8, 10	2	В день проведення заняття
		Самостійна робота	2, 4, 5, 8, 10-12, 14	7	Упродовж змістового модуля 2
	Практична № 6. Техніка оформлення цитувань, посилань та списку літератури у наукових роботах.	Практична	4, 9, 18	2	В день проведення заняття
13,14	Тема 7. Наукометрія: методологія та інструментарій. Наукові публікації: поняття, різновиди, основні вимоги. Наукометричні бази даних та показники цитованості. <i>Особливість емпіричних складових і засобів наукових досліджень. Наукова діяльність і наукова творчість: подібність та головні відмінності.</i>	Лекція	4, 6, 7, 18	2	В день проведення заняття
		Самостійна робота	1-8, 10	7	Упродовж змістового модуля 2
	Практична № 7. Ознайомлення з головними бібліометричними платформами сучасної науки.	Практична	4, 9, 18, 19	2	В день проведення заняття
15,16	Тема 8. Кваліфікаційна (наукова) робота другого (магістерського) рівня вищої освіти. Загальні положення. Види кваліфікаційних робіт. Організація виконання кваліфікаційної роботи. Вимоги до кваліфікаційної роботи. Захист та критерії оцінювання кваліфікаційної роботи. Забезпечення академічної доброчесності. <i>Механізм формування нового наукового знання від проблеми через ідею і гіпотезу – до нової теорії. Наукова логіка як компонент методології у Науках про Землю.</i>	Лекція	4, 6, 7	2	В день проведення заняття
		Самостійна робота	1-4, 7, 8, 10	7	Упродовж змістового модуля 2
	Практична № 8. Техніка складання індивідуального алгоритму написання кваліфікаційної (наукової) роботи магістра.	Практична	1, 4, 7, 9	2	В день проведення заняття
Написання контрольного Модуля №2					